

INHOUD

4

Inleiding op Parijs

Welkom in Parijs	6
Geschiedenis van Parijs	8
Top 10 Ervaringen	12
Reisroutes	14

18

Top 10 Highlights

Ontdek de highlights	20
Musée du Louvre	22
Musée d'Orsay	26
Notre-Dame	30
Eiffeltoren	34
Sacré-Coeur	36
Arc de Triomphe	38
Musée Picasso	40
Het Panthéon	42
Sainte-Chapelle	44
Hôtel des Invalides	46

48

Top 10 Uitgelicht

Historische gebouwen	50
Gebedshuizen	52
Musea	54
Kunstgaleries	56
Parijs aan de Seine	58
Parken en tuinen	60
Weg van de massa	62
Gezinsuitjes	64
Uitgaan	66
Franse keuken	68
Cafés en bars	70
Winkels en markten	72
Parijs gratis	74
Festivals en evenementen	76

78

Van wijk tot wijk

Île de la Cité en Île St-Louis	80
Beaubourg en Les Halles	86
Marais en de Bastille	94
Tuileries en Opéra	104
Champs-Élysées	112
Chaillot	120
Eiffeltoren en Invalides	126
St-Germain, Quartier Latin en Luxembourg	132
Jardin des Plantes	142
Montmartre en Pigalle	150
Groot-Parijs	158

166

Wegwijz

Bereikbaarheid	168	Register	180
Praktische informatie	172	Nuttige uitdrukkingen	188
Accommodatie	176	Dankbetuiging	190

MUSÉE DU LOUVRE

📍 L2 📄 Musée du Louvre, 75001 🕒 Wo–ma 9.00–18.00 (vr tot 21.45) uur
📅 1 jan., 1 mei, 25 dec. 🌐 louvre.fr 📱

Het Louvre opende na de Revolutie in 1793 zijn deuren voor het publiek en bevat een van de grootste kunstcollecties ter wereld. Het museum is gevestigd in een prachtig renaissancepaleis en toont wel 35.000 kostbare kunstwerken, van Franse schilderijen tot islamitische kunst.

1 Venus van Milo

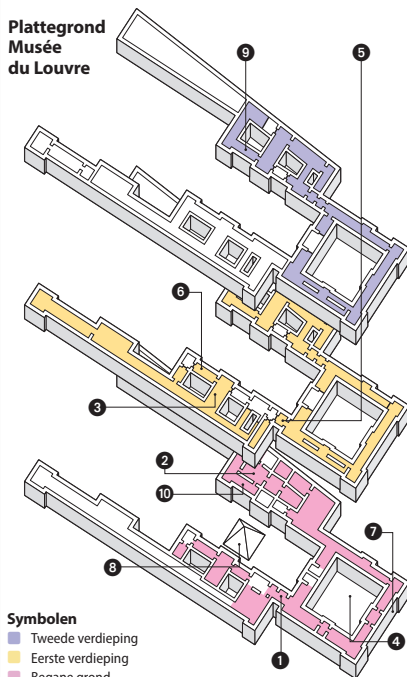
Dit iconische beeld van de Griekse godin Afrodite – door de Romeinen Venus genoemd – is het hoogtepunt van de afdeling Griekse antiquiteiten. Het stamt uit de 2de eeuw v.C. en werd in 1820 op het Griekse eiland Milos ontdekt.

2 Chevaux de Marly

Coustou maakte zijn steigerende paarden in 1745 voor het Château de Marly van Lodewijk XIV. Replica's van de beelden staan bij Place de la Concorde.

3 Mona Lisa

Da Vinci's portret van een Florentijnse vrouw met een raadselachtige glimlach (blz. 25), wellicht het beroemdste schilderij ter wereld, is onlangs prachtig geres-

taureerd. Ga 's ochtends vroeg of in de namiddag.

4 Middeleeuwse fundamente

In de jaren 1980 zijn de fundamente van het middeleeuwse fort opgegraven. Ze zijn nu zichtbaar onder de Cour Carrée.

5 Niké van Samothrace

Dit hellenistische beeld, gemaakt in de 3de–2de eeuw v.C., staat op de voorstevan van een stenen schip en straalt gratie en kracht uit. Het werd gemaakt ter ere van een zege in een zeeslag bij Rhodos.

MUSEUM-GIDS

De hoofdingang bereikt u via de piramide. Er is een minder drukke ingang bij de Carrousel du Louvre (Rue de Rivoli 99). De drie vleugels Sully, Denon en Richelieu, starten vanuit de hal. In de Petit Galerie, in de Richelieuvleugel, zijn exposities voor kinderen.

Antieke beelden in het Musée du Louvre

8 Glazen piramide

De opvallende piramide van glas en staal van I.M. Pei is sinds 1989 de nieuwe ingang van het Louvre. Het 21 m hoge frame is kunstig opgebouwd uit talloze buizen van roestvrij staal.

10 Slaven

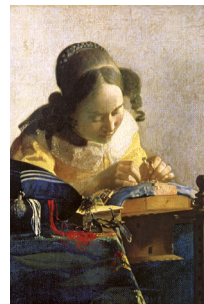
Michelangelo maakte *Stervende slaaf* en *Slaaf in opstand* (1513–1520) voor het graf van paus Julius II in Rome. De beelden lijken zich te ontworstelen aan hun 'gevangenis' van steen.

6 Het vlot van de Medusa

Een schipbreuk van een Frans fregat in 1816 inspireerde Théodore Géricault (1791–1824) tot dit enorme vroegromantische werk. Hij schilderde het in 1819 en legde het moment vast waarop de overlevenden van de schipbreuk een zeil zien aan de horizon.

9 De kantwerkster

Johannes Vermeer schilderde dit alledaagse Nederlandse taferel rond 1665. Het vormt het hoogtepunt van de collectie Hollandse meesters in het Louvre.

Vermeers *De kantwerkster* en (rechts) *de Stervende slaaf* van Michelangelo

TOP TIP

Op 14 juli, de nationale feestdag, is de toegang tot het museum gratis.

WEG VAN DE MASSA

1 Catacomben

11 Ave du Colonel Henri Rol-Tanguy, 75014 11 Di-zo 9.45–20.30 uur 11 Jan., 1 mei, 25 dec. 11 catacombes.paris.fr 11

De catacomben zijn een netwerk van tunnels, gevuld met de beenderen van wel zes miljoen Parijzenaars die hier tussen 1785 en 1865 zijn gedumpt om de overvolle kerkhoven te ontzien. De muren van schedels en botten zijn een luguber gezicht, maar het is tegelijkertijd spannend om de tunnels te betreden die samen een netwerk onder de stad vormen. Er mag maar een beperkt aantal mensen tegelijk naar binnen. Boek online voor een tijdslot.

2 Promenade Plantée

11 H5 Deze 4 km lange wandelroute start bij de Opéra National de Paris Bastille (blz. 96) en eindigt in het Bois de Vincennes. Een deel van de route loopt boven straatniveau, over een oud spoorviaduct, en biedt zicht op een onbekend deel van de stad. Overal zijn bloemen en bomen geplant en het pad loopt langs mooie huizenrijen, waarvan de gevels en balkons (en de interieurs) zeer de moeite waard zijn.

3 Het vergeten deel van het Louvre

Terwijl veel bezoekers voor de *Mona Lisa* en *Venus van Milo* staan, ontdekken anderen andere afdelingen van het Louvre (blz. 22), zoals de afdeling islamitische kunst uit 2012. Hier ziet u prachtige Izniktegels, glaswerk, en voorwerpen van goud en ivoor uit Andalusië, Irak en India – onder een schitterend plafond van verguld filigran.

4 Tochten met de kanaalboot

11 J2 11 12 Port de Solferino, 75007 11 Data variëren, zie de website 11 pariscanal.com 11

Een geweldige manier om een andere kant van Parijs te bekijken is met een boottocht over de Seine, de Marne en het Canal St-Martin. Sommige kanaalboten vertrekken vanaf de kade bij Musée d'Orsay (blz. 26) en varen westwaarts naar het eiland Chatou, waar veel impressionistische schilders kwamen, of oostwaarts langs de Notre Dame naar Chennevières-sur-Marnes, waar Pisarro graag kwam.

Een schuit vaart door het Canal St-Martin

Prachtig meubilair in de salon van Musée Nissim de Camondo

5 Musée Nissim de Camondo

11 C2 11 63 Rue de Monceau, 75008 11 Wo-zo 10.00–17.30 uur 11 madparis.fr/Musee-Nissim-de-Camondo 11

Kunstverzamelaar graaf Moïse de Camondo liet deze stadsvilla speciaal bouwen voor zijn prachtige collectie 18de-eeuwse kunst. De kamers zijn gevuld met wandtapijten, schilderijen, verguld meubilair en Sévresporseleinen. Behalve de kunst is ook het familieverhaal interessant: de rijke graaf verloor een zoon in de Eerste Wereldoorlog (de naamgever van het museum) en kwam uiteindelijk in Auschwitz om het leven.

6 Pavillon de l'Arsenal

11 R5 11 21 Blvd Morland, 75004 11 Di-zo 11.00–19.00 uur 11 pavillon-arsenal.com

Het Pavillon de l'Arsenal omvat een kleine, maar fascinerende expositie over de architectonische evolutie in Parijs. Door middel van films, schaalmodellen en foto's is te zien hoe de stad zich door de eeuwen heen heeft ontwikkeld en wat er in de toekomst qua stadsplanning staat te gebeuren.

7 Le Centquatre-Paris

11 S5 Rue Curial, 75019 11 Di-vr 12.00–19.00, za en zo 11.00–19.00 uur 11 104.fr

De '104' is een groot kunstcentrum. gevestigd in een verbouwd 19de-eeuws mortuarium met een glazen dak. Er zijn diverse studio's en ateliers gevestigd. U ziet er uitstekende exposi-

ties en installaties en er worden muziek-, dans-, film- en toneelvoorstellingen gehouden.

8 Parc Floral de Paris

11 Route de la Pyramide, 75012 11 Zomer: dag. 9.30–20.00 uur (winter: tot zonsondergang) 11 parcfloral.deparis.com 11

In dit prachtige park in het Bois de Vincennes groeien camelia's, rhododendrons, varens en irissen. In de zomer worden er tentoonstellingen en gratis jazzconcerten gehouden en er is veel te beleven voor kinderen, zoals een pretpark. Van oktober tot maart is het park gratis toegankelijk.

9 Buttes-aux-Cailles

De wijk Butte-aux-Cailles in het zuidoosten van de stad lijkt wel wat op een mini-Montmartre, met leuke kei-stenen straatjes en ouderwetse lantaarnpalen. In de hoofdstraat Rue de la Butte-aux-Cailles zijn veel restaurants en gezellige bars die tot laat in de nacht druk zijn.

10 Bercy Village

11 28 Rue François Truffaut, 75012 11 bercyvillage.com

In de wijk Bercy kwamen boten vanuit heel Frankrijk wijn afleveren. De oude magazijnen, mooie okergele gebouwen, zijn omgebouwd tot winkels, restaurants en, heel toepasselijk, wijnbars. Een wandeling hierheen is vooral op zondag leuk, omdat dan veel winkels elders in Parijs zijn gesloten.

CHAMPS-ÉLYSÉES

De Champs-Élysées is ongetwijfeld de beroemdste straat van Parijs en de wijk eromheen straalt rijkdom en macht uit. Ooit waren dit open velden buiten Parijs, maar met de komst van de adel, die hier in de 18de eeuw huizen ging bouwen, werd de avenue een populaire locatie. Nu woont de president van Frankrijk hier, zijn er ambassades en haute-couturehuizen gevestigd, evenals vijfsterrenhotels en chique restaurants. De Champs-Élysées zelf voert van Place de la Concorde naar Place Charles de Gaulle. Hier vieren de Fransen nationale evenementen, worden er parades en protesten gehouden en treuren ze bij de begrafenis van een beroemde landgenoot.

Voor accommodatie in deze wijk, zie blz. 177

Uitzicht op de Avenue des Champs-Élysées vanaf de Arc de Triomphe

1 Arc de Triomphe

Na de overwinning bij de Slag om Austerlitz in 1905 gaf Napoleon de opdracht om de Arc de Triomphe (blz. 38) te bouwen, die sindsdien een nationaal symbool is. Op 26 augustus 1944 leidde de Gaulle vanaf hier de mars ter ere van de bevrijding van Parijs.

2 Avenue des Champs-Élysées

Q C3

Deze beroemde avenue ontstond toen de koninklijke tuinarchitect André Le Nôtre in 1667 een laan met bomen ontwierp. Rond 1850 werd het een voetgangersgebied, kwamen er fontein, gasverlichting en cafés, en werd het een ontmoetingsplek en centrum van vermaak. Nu worden er nationale evenementen georganiseerd en vinden er parades plaats. Elke eerste zondag van de maand is de avenue autovrij, wat een bijzondere ervaring is. De Rond-Point des Champs-Élysées, met kastanjenbomen en bloembedden, is het mooist. Bij een bezoek aan Parijs mag een wandeling over de avenue niet ontbreken.

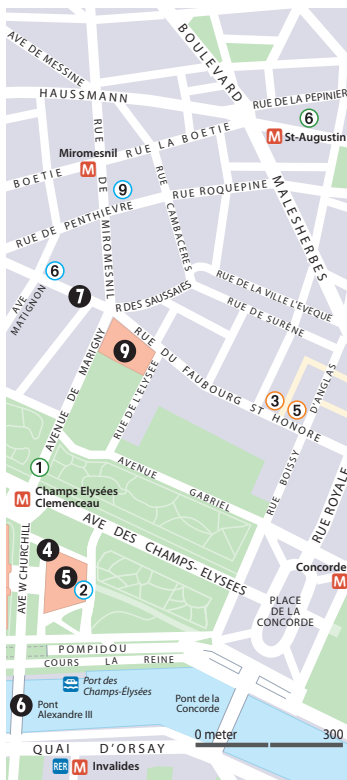
3 Grand Palais

Q D3 Q 3 Ave du Général-Eisenhower, 75008 Q Tijden variëren, zie website www.grandpalais.fr

Deze belle-époqueruimte werd voor de Wereldtentoonstelling van 1900 gebouwd. Het prachtige glazen dak is een echte blikvanger. De gevel is een combinatie van art-nouveau, neoclassicisme en mozaïekdetails met op de vier hoeken van het dak bronzen paarden en strijdagens. Het paleis sloot in 2021 haar deuren, maar is na een grondige renovatie onlangs weer geopend.

4 Place Charles de Gaulle

Q C3 Q Ave des Champs-Élysées, 75008
Dit plein stond tot aan de dood van Charles de Gaulle in 1969 bekend als Place de l'Étoile, maar wordt nog steeds l'Étoile, de 'ster', genoemd. Voor verkeer is dit plein een hele uitdaging.

Het neoclassicistische Petit Palais, voorzien van engelenbeelden

5 Petit Palais

📍 D3 📍 Ave Winston Churchill, 75008 📍 Di–zo 10.00–18.00 (tentoonstellingen vr en za tot 20.00) uur
📅 1 jan., 1 mei, 14 juli, 25 dec.
🌐 petitpalais.paris.fr

Het 'kleine paleis' is qua stijl gelijk aan zijn grote broer, het Grand Palais, met ionische zuilen en een koepel. Het paleis werd gebouwd voor de Wereldtentoonstelling van 1900, en huisvest nu het Musée des Beaux Arts de la Ville de Paris. In de vleugel aan de rivier zijn tijdelijke exposities en de vleugel aan de Champs-Élysées huisvest de permanente collectie, met Griekse en Romeinse objecten, renaissanceklokken en sieraden en meubels uit de 17de, 18de en 19de eeuw.

6 Pont Alexandre III

📍 D3
Deze brug (blz. 58) werd gebouwd voor de Wereldtentoonstelling van 1900 en is een fraai voorbeeld van de staal-architectuur en sierlijke art-nouveau-

LA MARSEILLAISE

Het volkslied van Frankrijk werd in 1792 geschreven door een Franse leger-ingenieur, Claude Joseph Rouget de Lisle genaamd. Hij woonde enige tijd in deze wijk, op Rue du Faubourg-St-Honoré 15. Het lied dankt zijn naam aan de troepen uit Marseille, die tijdens de Revolutie een belangrijke rol speelden bij de bestorming van de Tuileries.

stijl uit die tijd. Hij is genoemd naar Alexander III van Rusland, die de eerste steen legde. De decoratie omvat zowel Russische als Franse elementen. De overspanning vormt een prachtige verbinding tussen de Champs-Élysées en Hôtel des Invalides.

7 Rue du Faubourg St-Honoré

📍 D3

Deze straat loopt parallel aan de Champs-Élysées. Het is het Parijse equivalent van Fifth Avenue, Bond Street en Rodeo Drive. Hier vindt u de grote modehuizen, van Saint Laurent en Givenchy tot Gucci en Hermès. Misschien liggen de prijzen buiten uw bereik, maar ook etalages kijken is de moeite waard. Verder vindt u hier antiek- en kunstgaleries. Zoek de zwaluwen die nestelen in de 19de-eeuwse gevels.

8 Avenue Montaigne

📍 C3

De Avenue Montaigne was in de 19de eeuw een belangrijk uitgaansgebied. Parijzenaars dansten er de hele nacht in de Mabilledanszaal, tot deze in 1870 sloot. In de wintertuin speelde Adolphe Sax op zijn zojuist uitgevonden saxofoon. Tegenwoordig is deze chique avenue een aantrekkelijke modestraat, met vestigingen van Christian Dior en Valentino en een stevig concurrent van de Rue du Faubourg-

St-Honoré. Verder vindt u hier luxe-hotels, restaurants, populaire cafés plus de Comédie des Champs-Élysées en het Théâtre des Champs-Élysées.

9 Palais de l'Élysée

📍 D3 📍 55 Rue du Faubourg St-Honoré, 75008 📍 Voor publiek

Dit charmante paleis uit 1718 werd na de Revolutie verbouwd tot danszaal. In de 19de eeuw kreeg het een bestemming als residentie van Napoleons zuster Caroline Murat, en daarna nam zijn vrouw, keizerin Joséphine, er haar intrek. Zijn neef, Napoleon III, woonde hier ook toen hij in 1851 zijn machtsvername beraamde. Sinds 1873 is het de woning van de Franse president. De paleiswachten houden het publiek op afstand.

10 Musée Jacquemart-André

📍 C2 📍 158 Blvd Haussmann, 75008 📍 Tijden variëren, zie website
🌐 musee-jacquemart-andre.com 📺

Deze fraaie collectie kunst en meubilair, ooit eigendom van de verzamelaars Edouard André en zijn vrouw Nélie Jacquemart, bevindt zich in een 19de-eeuwse stadsvilla. U ziet er Italiaanse renaissancekunst, waaronder fresco's van Tiepolo en Paolo Uccello's *St Joris en de draak* (ca. 1435). In de salon hangen schilderijen van de 18de-eeuwse 'Ecole française', met werken van François Boucher en Jean-Honoré Fragonard. Vanuit de tearoom kijkt u uit over de tuin.

Imposante wandtapijten in het Musée Jacquemart-André

EEN DAGJE WINKELN

Ochtend

In de wijk rondom de Champs-Élysées kunt u heerlijk wandelen. Begin op het terrein van belle-époquepaleis **Petit Palais**.

Loop verder over de **Avenue Montaigne** en bewonder de etalages; Prada, Dior en anderen hebben hier hun hoofdvesting. Neem pauze bij de **Bar des Théâtres** (44 Rue Jean Goujon; gesloten zo diner), waar u wellicht grote namen uit de modewereld en de theaters van de Comédie des Champs-Élysées ontmoet.

Reserveer een tafel bij **Le Cinq** (blz. 119) en verwen uzelf met een lunch, voordat u de **Avenue Georges V** op loopt, met luxeboetieks zoals Armani en Kenzo, en statige hotels.

Middag

Wandel over de **Champs-Élysées** (blz. 113) en neurie het liedje dat de Franse zanger Joe Dassin hierover in 1969 zong. Hier vindt u flagshipstores van grote merken, evenals showrooms van luxe-auto's en fastfoodketens.

Zin gekregen in thee en gebak, ga dan naar **Ladurée Paris Royale** (blz. 108) en ervaar de pure elegantie.

Neem de onderdoorgang naar de **Arc de Triomphe** (blz. 38) en bekijk van boven af het stervormige ontwerp van Baron Haussmann, dat bij zonsondergang prachtig de verlichte avenues laat zien.